ROZSUDEK SOUDU (druhého senátu)

14. září 2004 *

Ve věci T-290/02,

Associazione Consorzi Tessili (Ascontex), zastoupená P. Mbaya Kapitou a L. Denisem, advokáty, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

Komisi Evropských společenství, zastoupené C. Giolitou a L. Flynnem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalované,

* Jednací jazyk: francouzština.

jejímž předmětem je návrh na zrušení rozhodnutí Komise C(2002) 1702 ze dne 12. července 2002, kterým se ruší dotace FEDER č. 97.05.10.001 poskytnutá žalobkyni rozhodnutím SG(98)D/2251 ze dne 18. března 1998 a kterým se ukládá navrácení částky vyplacené Komisí v rámci projektu týkajícího se organizace mezinárodního textilního a oděvního veletrhu na Capri (projekt Euresprít),

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (druhého senátu),

ve složení J. Pirrung, předseda, A. W. H. Meij a N. J. Forwood, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: I. Natsinas, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 4. května 2004,

vydává tento

Rozsudek

Právní rámec

1 Rada ve své rezoluci ze dne 22. listopadu 1993 o posílení konkurenceschopnosti podniků, zejména malých a středních podniků a řemesel, a o rozvoji zaměstnanosti (Úř. věst. C 326, s. 1), vyzvala Komisi, aby vyzkoušela fungování mezipodnikových setkání organizovaných z podnětu velkých podniků, jež si přejí kontaktovat malé a střední podniky (MSP) za účelem spolupráce.

2 Na základě této rezoluce začala Komise v rámci regionální politiky a iniciativy Společenství MSP (IS MSP) s projektem technické a finanční podpory kontraktačních veletrhů „IBEX" (International Buyers' Exhibition) pro období 1996–1999. Tyto veletrhy jsou určeny na podporu velkých podniků při jejich hledání partnerů z řad MSP a pro MSP nabízejí možnosti přímých kontaktů s velkými podniky, které se zajímají o jejich výrobky a služby. Tyto veletrhy jsou organizovány v určitých odvětvích (automobilový, elektronický, textilní průmysl atd.) nebo pro určitou skupinu podniků (MSP pro špičkové technologie, řemesla atd.).

3 Pravidla fungování veletrhů IBEX a podmínky pro poskytnutí odpovídající finanční podpory pro tyto veletrhy jsou obsaženy ve „vádeméku IBEX-ISMSP" (dále jen „vádemékum") Komise. Podle tohoto textu musí organizátor kontraktačního veletrhu splnit zejména následující formální a věcné podmínky: veletrh musí být organizován v rámci regionu způsobilého pro podporu v rámci strukturálních fondů a za účasti MSP splňujících stejné požadavky, musí sledovat přesný časový plán a dodržovat několik fází. Protože je volba partnerů považována za rozhodující pro úspěch veletrhu, musí být metody práce každého partnera podrobně uvedeny. Organizátor musí předložit podklady ohledně svého projektu a vícero zpráv.

4 Průběžná zpráva o uskutečňování prvních tří fází projektu musí být zejména doručena Komisi přinejmenším čtyři měsíce před zahájením události a po započetí fáze kontaktování MSP. Tato zpráva musí zejména zahrnovat seznam již přihlášených podniků. Schválení této zprávy Komisí je podmínkou vyplacení druhé ze čtyř splátek finanční podpory.

5 Vademecum upřesňuje, že se organizátor zavazuje jako protiplnění k závazku Komise poskytnout svou finanční podporu splnit povinnosti uvedené v „Prohlášení

příjemce finančního příspěvku" (dále jen „prohlášení příjemce") obsaženém v příloze k vádeméku. Z titulu těchto povinností musí zejména provést práci tak, jak byla vymezena v návrhu, na jehož základě byl projekt schválen, a musí předložit zprávu, ve které doloží finanční činnosti spojené se schváleným rozpočtem. Jakákoli změna projektu musí být oznámena Komisi a musí jí být schválena. V případě zanedbání povinností při poskytování služeb ze strany organizátora (včetně dodržování lhůt pro provedení různých fází) si Komise vyhrazuje právo pozastavit platby a případně požadovat navrácení již vyplacených částek.

6 Prohlášení příjemce vypočítává osm fází, které musí dotovaná akce obsahovat, upřesňuje rozvržení plateb poskytnuté pomoci a zejména zavazuje příjemce vzdát se vyplacení druhé splátky podpory, pokud lhůta stanovená pro třetí fázi – spočívající v kontaktování MSP způsobilých odpovědět na potřeby velkých podniků, které již byly označeny a které takové potřeby vyjádřily – není dodržena. Navíc musí příjemce vzít na vědomí to, že si Komise vyhrazuje právo snížit zbývající částku dotace, pokud je toho názoru, že nebylo dosaženo ohlášených cílů.

7 V rozhodné době v projednávaném případě, a sice období 1997–2002, byl právní rámec pro veletrhy IBEX v podstatě založen na nařízení Rady (EHS) č. 4253/88 ze dne 19. prosince 1988, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (EHS) č. 2052/88 pokud jde o koordinaci mezi činnostmi jednotlivých strukturálních fondů navzájem a mezi těmito činnostmi a operacemi Evropské investiční banky a jinými stávajícími finančními nástroji (Úř. věst. L 374, s. 1) ve znění nařízení Rady (EHS) č. 2082/93 ze dne 20. července 1993 (Úř. věst. L 193, s. 20, dále jen „nařízení č. 4253/88") a nařízení Rady (EHS) č. 4254/88 ze dne 19. prosince 1988, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (EHS) č. 2052/88, pokud jde o Evropský fond pro regionální rozvoj (Úř. věst. L 374, s. 15), ve znění nařízení Rady (EHS) č. 2083/93 ze dne 20. července 1993 (Úř. věst. L 193, s. 34).

8 Podle čl. 52 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 ze dne 21. června 1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech (Úř. věst. L 161, s. 1; Zvl. vyd. 14/01, s. 31), kterým se ruší nařízení č. 4253/88 s účinností od 1. ledna 2000, tímto nařízením není dotčeno pokračování nebo změna, včetně úplného nebo částečného zrušení, pomoci schválené Komisí na základě posledně uvedeného nařízení a jakýchkoli jiných právních předpisů použitelných na tuto pomoc ke dni 31. prosince 1999.

9 Článek 14 nařízení č. 4253/88, nazvaný „Vyřizování žádostí o pomoc", ve svém odstavci 1 větě první stanoví:

„Žádosti o pomoc z fondů [...] jsou vypracovávány členským státem nebo příslušnými celostátními, regionálními, místními nebo jinými orgány určenými členským státem a jsou předkládány Komisi tímto členským státem nebo jakýmkoli subjektem, který popřípadě pro tento účel určí."

10 Podle čl. 21 odst. 1 první věty téhož nařízení „platba finanční pomoci je zaslána [...] celostátnímu, regionálnímu nebo místnímu orgánu nebo subjektu určenému pro tento účel v žádosti předložené dotyčným členským státem" (*neoficiální překlad*).

11 Článek 24 nařízení č. 4253/88, nazvaný „Snížení, pozastavení a zrušení pomoci", stanoví:

„1. Jestliže se zdá, že realizace akce [...] neodůvodňuje ani část ani celou poskytnutou finanční pomoc, Komise provede vhodný přezkum takového případu v rámci partnerství zejména tím, že požádá členský stát nebo orgány jím určené pro realizaci akce, aby předložily své připomínky ve stanovené lhůtě.

2. Po tomto přezkumu může Komise snížit nebo pozastavit pomoc pro příslušnou akci [...], jestliže přezkum potvrdil nesrovnalosti nebo významnou změnu ovlivňující povahu nebo podmínky realizace akce [...], pro kterou nebyl žádán souhlas Komise.

3. Jakákoli částka zakládající bezdůvodné obohacení musí být vrácena Komisi [...]" (*neoficiální překlad*)

Skutkový základ sporu

12 Dne 29. září 1997 žalobkyně, neziskové sdružení zastupující zájmy italského textilního odvětví, podala ke Komisi žádost o finanční podporu pro organizaci kontraktačního veletrhu IBEX v textilním a oděvním odvětví s názvem „Eurespríť", jehož datum bylo původně stanoveno na dny 19., 20. a 21. října 1998 a pak na 22., 23. a 24. března 1999 a který se měl konat na Capri (Itálie).

13 Rozhodnutím ze dne 18. března 1998 poskytla Komise žalobkyni dotaci ve výši 50 % uznatelných nákladů projektu, přičemž stanovila maximální výši tohoto příspěvku na částku 500 000 ECU. K tomuto rozhodnutí byl připojen formulář s prohlášením příjemce. Navíc bylo žalobkyni zasláno vádemékum.

14 Na základě vádeméka a rozhodnutí ze dne 18. března 1998 podepsala dne 28. dubna 1998 žalobkyně prohlášení příjemce a zaslala jej zpět Komisi. V tomto prohlášení se zejména zavázala využít finanční podporu výlučně pro účely, které byly popsány

v její žádosti týkající se projektu Euresprit ze dne 29. září 1997. Tento projekt v podstatě stanovil, že plánovaný veletrh IBEX měl spojit 60 až 70 velkých podniků s mezinárodní pověstí jako případné objednavatele (ARMANI, VERSACE, MARKS & SPENCER atd.) se 300 až 350 MSP jako případnými subdodavateli a vytvořit síť hospodářského partnerství v textilním a oděvním odvětví.

15 Po obdržení prohlášení příjemce vyplatila Komise žalobkyni zálohu ve výši 200 000 eur (40 % maximálně poskytnuté částky). Následně se zdálo, že projekt Euresprit se neodvíjí tak, jak bylo stanoveno; hlavní obtíž spočívala dle prohlášení žalobkyně v chybějící odezvě podniků v odvětví.

16 Aby projednaly problémy, na které narazilo uskutečnění projektu, vyměnily si žalobkyně a Komise mezi listopadem 1998 a lednem 2002 četnou korespondenci a jednaly na řadě schůzek. V této souvislosti žalobkyně již na začátku upozornila Komisi dopisem ze dne 22. prosince 1998 „na zdrženlivou účast objednatelů", to znamená velkých textilních a oděvních podniků, a navrhla odložit datum organizace veletrhu na Capri o dva měsíce.

17 Dopisem ze dne 21. ledna 1999 požádala Komise žalobkyni zejména o poskytnutí seznamu objednatelů a MSP „subdodavatelů" (seřazených podle členských států a regionů způsobilých k podpoře v rámci strukturálních fondů), kteří se již závazně přihlásili, jakož i o sdělení celkového počtu již dohodnutých schůzek. V dopise ze dne 22. března 1999 se žalobkyně omezila na upřesnění své žádosti směřující k tomu, aby mohla odložit organizaci veletrhu a navrhla jako nové datum dny 25., 26. a 27. října 1999.

18 V odpovědi na tuto žádost o změnu se Komise faxem ze dne 6. května 1999 obrátila na žalobkyni za účelem případné změny rozhodnutí o poskytnutí podpory ze dne 18. března 1998, přičemž ji upozornila na projekt další akce IBEX v textilním odvětví, plánované na dny 22. a 23. listopadu 1999 v Londýně (Spojené království), který byl rovněž dotován z fondů Společenství, a vyzvala ji ke spolupráci s organizátory této akce, aby se zamezilo duplicitě mezi těmito dvěma veletrhy. Komise požádala žalobkyni o sdělení přijatých koordinačních opatření, aby mohla ukončit jednání o změně data pro konání projektu Euresprít. Po zaslání upomínky žalobkyni dne 4. června 1999 opakovala Komise dopisem ze dne 19. července 1999 svou žádost o upřesnění opatření přijatých žalobkyní pro zajištění koordinace mezi jejím projektem a plánovaným projektem v Londýně. V tomto dopise Komise poprvé uvedla, že vzhledem k tomu, že neobdržela informace umožňující schválit změnu data konání veletrhu Euresprít, může zvažovat navrácení již vyplacené dotace.

19 Žalobkyně reagovala dne 21. července 1999 podáním zprávy o stavu pokračování projektu. Tato zpráva nicméně neobsahovala informace požadované Komisí, to znamená seznam objednatelů a závazně přihlášených MSP, celkový počet již dohodnutých schůzek a objasnění koordinace mezi veletrhem plánovaným žalobkyní a veletrhem plánovaným v Londýně. Dopisem ze dne 11. srpna 1999, poté co poukázala na tyto nedostatky, Komise požádala žalobkyni, aby jí poskytla výše uvedené informace před 5. zářím 1999, pokud chce zabránit tomu, aby Komise žádala o navrácení dotace.

20 Dopisem ze dne 16. září 1999 žalobkyně tvrdila, že byla informována organizátorem veletrhu v Londýně, že se tento nekoná ve dnech 22. a 23. listopadu 1999, ale na jaře 2000. K tomuto dopisu byl připojen seznam jmen, adres a odvětví činnosti 16 objednatelů a 28 subdodavatelů. Z tohoto dopisu vyplývá, že dosud nebyla dohodnuta žádná schůzka mezi těmito dvěma skupinami subjektů.

21 Dne 18. října 1999 žalobkyně zaslala Komisi zprávu obsahující nový program veletrhu spolu s dodatky ke zprávě o původním projektu a navrhla jí odložit akci na dny 6., 7. a 8. dubna 2000.

22 Majíc za to, že se veletrh nekonal ve stanovené době a že žádná z obdržených informací nemůže zaručit uskutečnění veletrhu v novém datu, Komise informovala žalobkyni dopisem ze dne 14. prosince 1999, že hodlá zahájit řízení o zrušení poskytnuté finanční pomoci, pokud jí žalobkyně nepředloží do 15. ledna 2000 seznam objednatelů a MSP v souladu se schváleným projektem (300 až 350 MSP a 60 až 70 objednatelů) spolu s udáním kontaktních údajů těchto podniků, které by Komisi umožnily je kontaktovat. Opis tohoto dopisu byl zaslán příslušnému italskému ministerstvu.

23 Ve své odpovědi ze dne 10. ledna 2000 žalobkyně připomněla, že při přípravě kontraktačního veletrhu Eurespríť se objevilo „určité množství překážek specifických pro textilní a oděvní odvětví, které je stále velmi tradiční ve vztazích mezi zákazníky a dodavateli", ale že navrhované nové změny mohou zaručit úspěch veletrhu, neboť velké evropské značky vyjádřily svou podporu. Žalobkyně tvrdila, že 160 subdodavatelů se již přihlásilo a aktualizace seznamů účastníků bude uskutečňována od konce ledna 2000. Ve svém dopise ze dne 10. dubna 2000 žalobkyně doplnila, že její nové změny projektu byly korunovány úspěchem, 50 renomovaných mezinárodních značek prohlásilo, že jsou připraveny k účasti na akci. K tomuto dopisu byl připojen seznam se jmény 22 podniků (AEFFE, HILTON VESTIMENTA, MOSCHILLO, ASPESI, LEVI'S, NIKE atd.) a jmény 50 značek, které byly těmito podniky zastoupeny. Zdá se, že mezi tímto seznamem a seznamem připojeným k dopisu ze dne 16. září 1999 neexistovala žádná shoda (viz výše bod 20).

24 Dopisem ze dne 14. srpna 2000 zrušila Komise rozhodnutí, kterým žalobkyni poskytla dotaci ve výši 500 000 eur, a nařídila navrácení již vyplacené zálohy.

25 Ve své odpovědi ze dne 18. září 2000 vytýkala žalobkyně Komisi, že nereagovala na její návrhy ohledně změny projektu. Zdůraznila, že i když se veletrh nekonal, probíhaly až do léta 2000 intenzivní přípravy, kvůli nimž jí vznikly náklady. Ve třech

následujících dopisech ze dne 19. března a 5. července 2001 žalobkyně uvedla, že závěrečné vyúčtování musí přihlížet k její skutečně vykonané práci a skutečně vynaloženým nákladům.

26 Dne 9. ledna 2002 podala žalobkyně stížnost k evropskému veřejnému ochránci práv a zároveň podala žádost na Komisi o pozastavení procesu vymáhání pohledávky. V této stížnosti žalobkyně prohlásila, že chápe nutnost ukončit její projekt, nicméně že trvá na tom, aby se přihlíželo k její již vykonané práci, jakož i k vynaloženým nákladům. Domáhala se znovuotevření spisu a nového ocenění částky zálohy, která má být navrácena. Ve svém rozhodnutí ze dne 18. září 2002 došel veřejný ochránce práv k závěru, že Komise se nedopustila jednání zakládajícího nesprávný úřední postup ve smyslu článku 195 ES.

27 Dne 12. července 2002 Komise přijala rozhodnutí C(2002)1702, kterým se ruší dotace FEDER č. 97.05.10.001 poskytnutá žalobkyni rozhodnutím SG(98)D/2251 ze dne 18. března 1998 a kterým se ukládá navrácení částky vyplacené Komisí v rámci projektu týkajícího se organizace mezinárodního textilního a oděvního veletrhu na Capri (projekt Euresprít) (dále jen „napadené rozhodnutí"), které je na základě svého článku 4 určeno žalobkyni.

28 Článek 1 napadeného rozhodnutí ruší poskytnutou dotaci, zatímco článek 2 nařizuje navrácení zálohy ve výši 200 000 eur. Tyto dva články se opírají o článek 24 nařízení č. 4253/88. Ve svém posouzení má Komise v podstatě za to, že neschopnost žalobkyně poskytnout seznam objednatelů a MSP účastnících se veletrhu představuje nedostatek, který se dotýká samotné existence akce. V důsledku toho vede neúspěch projektu IBEX Euresprít ke zrušení dotace a vymáhání zálohy neoprávněně vyplacené.

29 Článek 3 napadeného rozhodnutí stanoví, že toto rozhodnutí nahrazuje dopis ze dne 14. srpna 2000 (viz výše bod 24).

30 Napadené rozhodnutí bylo žalobkyni oznámeno dne 15. července 2002 a bylo jí přijato dne 16. července 2002.

Řízení a návrhy účastníků řízení

31 Návrhem doručeným kanceláři Soudu dne 24. září 2002 podala žalobkyně tuto žalobu.

32 Na základě zprávy soudce zpravodaje rozhodl Soud (druhý senát) zahájit ústní část řízení a vyzval italskou vládu na základě článku 24 druhého pododstavce Statutu Soudního dvora, aby odpověděla na písemnou otázku.

33 Během jednání dne 4. května 2004 byli účastníci řízení slyšeni ve svých řečech a ve svých odpovědích na otázky Soudu. Při této příležitosti byla účastníkům řízení sdělena odpověď italské vlády na otázku položenou Soudem. Vzhledem k tomu, že účastníci řízení předložili dne 28. května 2004 svá písemná vyjádření k této odpovědi, předseda druhého senátu řízení ukončil.

34 Žalobkyně navrhuje, aby Soud:

— v první řadě zrušil napadené rozhodnutí; rozhodl, že záloha ve výši 200 000 eur nebude navrácena;

— podpůrně: částečně zrušil napadené rozhodnutí; rozhodl, že záloha ve výši 200 000 eur bude navrácena Komisi až poté, co posledně uvedená vydá rozhodnutí o uznatelnosti předložených nákladů, a v poměru k části, která nebyla žalobkyní využita na projekt Euresprit;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

35 Komise navrhuje, aby Soud:

— odmítl žalobu jako částečně nepřípustnou;

— zamítl žalobu jako neopodstatněnou v rozsahu, v němž směřuje ke zrušení napadeného rozhodnutí;

— uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

36 Na podporu své žaloby se žalobkyně v podstatě dovolává pěti žalobních důvodů. První žalobní důvod, který se opírá o nedostatek odůvodnění, vychází z porušení článku 24 nařízení č. 4253/88. Ostatní žalobní důvody vycházejí z porušení zásad ochrany legitimního očekávání, právní jistoty a proporcionality, jakož i z porušení povinnosti uvést odůvodnění.

K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení článku 24 nařízení č. 4253/88

37 Žalobkyně vytýká Komisi, že porušila čl. 24 odst. 1 nařízení č 4253/88, když nepožádala dotyčný členský stát, to znamená Italskou republiku, aby předložil své připomínky k zamýšlenému zrušení dotčené finanční pomoci. Komise tak porušila povinnost partnerství, kterou měla v dané oblasti.

38 Na jednání žalobkyně upřesnila, že bylo nezbytné, aby Komise výslovně informovala italskou vládu o svém záměru zrušit dotčenou finanční pomoc vzhledem ke skutečnosti, že podle čl. 23 odst. 1 nařízení č. 4253/88 je dotyčný členský stát podpůrně odpovědný za každou částku neoprávněně vyplacenou v návaznosti na zneužití nebo nedbalost.

39 V tomto ohledu Soud připomíná, že Soudní dvůr ve svém rozsudku ze dne 12. února 2004 ve věci Hortiplant v. Komise (C-330/01 P, Recueil, s. I-1763) potvrdil, že článek 24 nařízení č. 4253/88 zakládá povinnost Komise žádat na dotyčném členském státě nebo na jiných orgánech jím určených pro provedení akce, aby předložily své připomínky ve stanovené lhůtě.

40 V okolnostech projednávaného případu je možno vycházet z totožnosti státem určeného orgánu a příjemce finanční pomoci Společenství.

41 Zaprvé, Komise si byla plně vědoma této totožnosti při vedení dotčeného projektu IBEX. Komise na jednání zdůraznila nezvyklý charakter této praxe, kterou odůvodnila skutečností, že dotčený projekt IBEX byl financován přímo Komisí a výlučně prostřednictvím finančních prostředků Společenství jakožto „pilotní projekt" představující zájem Společenství ve smyslu čl. 10 odst. 1 písm. b) nařízení č. 4254/88. Je zřejmé, že vzhledem k této totožnosti a za takových finančních souvislostí nemohly být zájmy Italské republiky podstatným způsobem dotčeny.

42 Zadruhé čl. 14 odst. 1 nařízení č 4253/88 stanoví, že žádosti o pomoc ze strukturálních fondů jsou vypracovávány členským státem „nebo příslušnými celostátními, regionálními, místními nebo jinými orgány určenými členským státem" a jsou předkládány Komisi tímto členským státem „nebo jakýmkoliv subjektem, který popřípadě pro tento účel určí". Navíc podle čl. 21 odst. 1 téhož nařízení je platba finanční pomoci zaslána „celostátnímu, regionálnímu nebo místnímu orgánu nebo subjektu určenému pro tento účel".

43 Není sporné, že dopisem Ministerstva průmyslu, obchodu a řemesel, zaslaným dne 26. listopadu 1997 Komisi, italská vláda výslovně zmocnila na základě čl. 14 odst. 1 a čl. 21 odst. 1 nařízení č. 4253/88 žalobkyni, aby zajistila provedení a finanční řízení dotčeného kontraktačního veletrhu.

44 Jak upřesnila italská vláda v odpovědi na otázku Soudu, zamýšlela tímto dopisem svěřit žalobkyni postavení „orgánu" nebo „subjektu" ve smyslu těchto ustanovení. Italská vláda dodala, že tímto chtěla přenést na žalobkyni plnou odpovědnost za

realizaci dotčeného projektu, což mělo za následek, že žalobkyně musela být rovněž považována za „určený orgán" ve smyslu čl. 24 odst. 1 nařízení č. 4253/88.

45 Zatřetí je třeba dodat, že žalobkyně byla při vedení dotčeného projektu IBEX plně informována o skutečnosti, že jí byla svěřena úloha „určeného orgánu", a že s převzetím tohoto úkolu souhlasila.

46 Z toho vyplývá, že vzhledem k tomu, že žalobkyni bylo uděleno postavení „určeného orgánu" ve smyslu tohoto čl. 24 odst. 1, nebyla Komise povinna konzultovat italskou vládu před přijetím napadeného rozhodnutí, protože toto ustanovení jí ohledně zrušení dotčené pomoci ponechávalo na výběr, zda požádá Italskou republiku nebo orgány jí určené, aby předložily své připomínky.

47 Tento závěr není v rozporu s právním postavením žalobkyně coby sdružení podle soukromého práva. Nic v nařízení č. 4253/88 totiž nezakazuje členským státům, aby právnickou osobu podle soukromého práva, zejména osobu, která navrhuje uskutečnění projektu předloženého Komisi za účelem financování z fondů Společenství, pověřily úkoly zahrnujícími zpracování žádostí o pomoc a příjmem plateb ve smyslu čl. 14 odst. 1 a čl. 21 odst. 1 tohoto nařízení. To platí o to více, když dotčený finanční projekt jako v projednávaném případě zasahuje jen okrajově do veřejných zájmů státu, do jehož pravomoci patří příjemce fondů Společenství.

48 Kromě toho nařízení č. 1260/1999 – které za účelem zajištění lepší transparentnosti právních předpisů Společenství shrnulo v jediném nařízení ustanovení ohledně strukturálních fondů a zrušilo zejména nařízení č. 4253/88 – objasňuje danou oblast, když vymezuje ve svém čl. 9 písm. n) „řídící orgán" jako „každý veřejný nebo

soukromý orgán nebo subjekt, který na vnitrostátní, regionální nebo místní úrovni určí členský stát, [...] aby řídil pomoc pro účely tohoto nařízení", a doplňuje, že „pro danou pomoc může být řídícím orgánem stejný subjekt, který je platebním orgánem".

49 V rozsahu, v němž se žalobkyně odvolává na čl. 23 odst. 1 nařízení č. 4253/88, stačí konstatovat, že projednávaný spor se netýká otázky, za jakých podmínek může být Italská republika podpůrně odpovědná za navrácení částky neoprávněně vyplacené Komisí v návaznosti na zneužití nebo nedbalost, ke které došlo v rámci dotčeného projektu. Není tedy v dané souvislosti na místě rozhodnout – touto souvislostí je navrácení vyplacené podpory žalobkyní – zda taková finanční odpovědnost předpokládá, že Komise předběžně řádným způsobem informovala italskou vládu o svém záměru přistoupit ke zrušení dotčené pomoci.

50 V každém případě je třeba připomenout, že Komise zaslala opis dopisu ze dne 14. prosince 1999 příslušnému italskému ministerstvu (viz výše bod 22), a tímto informovala italskou vládu, že může být zahájeno řízení ohledně zrušení pomoci poskytnuté žalobkyni. S přihlédnutím ke zvláštním skutkovým okolnostem projednávaného případu je třeba považovat tuto informaci za dostatečnou k tomu, aby umožnila této vládě, vedle připomínek jí určeného orgánu, předložit Komisi své připomínky za účelem ochrany svých zájmů.

51 Z toho vyplývá, že Komise přijetím napadeného rozhodnutí neporušila čl. 24 odst. 1 nařízení č. 4253/88.

52 V důsledku toho nemůže být první žalobní důvod přijat.

K žalobním důvodům vycházejícím z porušení zásad ochrany legitimního očekávání, právní jistoty a proporcionality

53 Nejdříve je na místě připomenout, že žalobkyní navržený projekt Euresprit nebyl nikdy uskutečněn a že tato žaloba nesměřuje ke zrušení napadeného rozhodnutí za tím účelem, aby žalobkyně mohla dokončit projekt nebo získat vyplacení plné dotace, která jí byla poskytnuta rozhodnutím Komise ze dne 18. března 1998. Již v rámci postupu před zahájením soudního řízení totiž žalobkyně uvedla, že „veletrh se skutečně nekonal" (dopis ze dne 18. září 2000), a byla si vědoma „nutnosti ukončit tento projekt" (stížnost k evropskému veřejnému ochránci práv ze dne 9. ledna 2002).

54 V důsledku toho se tři dotčené žalobní důvody vztahují pouze k určení protiprávnosti napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž toto rozhodnutí nařizuje navrácení celkové zálohy ve výši 200 000 eur bez ohledu na náklady vynaložené žalobkyní na zahájení projektu a na pokus o jeho provedení. V této souvislosti žalobkyně upřesňuje, že tyto náklady by byly v každém případě uznatelné, pokud by se veletrh Euresprit byl mohl konat. Žalobkyně doplňuje, že s přihlédnutím k jejím četným dopisům a jejím různým pozměňovacím návrhům byla Komise informována o problémech vyplývajících z organizace takového typu veletrhu, který byl navržen v původním projektu.

55 Žalobkyně konečně vytýká Komisi, že v rámci postupu před zahájením soudního řízení neprávem odmítla uznat uznatelný charakter nákladů, které byly žalobkyní vynaloženy během první fáze jejího projektu, z důvodu, že tyto náklady nebyly řádně prokázány. Podle žalobkyně muselo být ověření nákladů předloženo až s konečnou zprávou, to znamená po skončení akce.

56 V tomto ohledu je třeba připomenout, že čl. 24 odst. 1 a 2 nařízení č. 4253/88 umožňuje Komisi zrušit celou poskytnutou finanční pomoc, jestliže uskutečnění financované akce „neodůvodňuje ani část ani celou finanční pomoc (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 24. ledna 2002, Conserve Italia v. Komise, C-500/99 P, Recueil, s. I-867, body 88 až 90).

57 V projednávaném případě byl financovanou akcí kontraktační veletrh IBEX v textilním a oděvním odvětví, jehož podrobnosti byly popsány v podkladech předložených žalobkyní a jehož podstatné znaky byly určeny ve vádeméku a v prohlášení příjemce, které žalobkyně řádně podepsala.

58 Jak plyne z obou těchto textů, podstata každého takového veletrhu spočívá v tom, že umožňuje velkým podnikům a způsobilým MSP ze specifického odvětví organizovat dopředu dohodnuté schůzky za účelem vytvořit obchodně-technologické partnerství. V důsledku toho je výběr partnerů považován za základní pro úspěch projektu. Organizátor musí následovat přesný časový plán, obsahující 8 fází, a nejméně čtyři měsíce před datem konání veletrhu předložit průběžnou zprávu se seznamem již přihlášených podniků.

59 Žalobkyní navržený veletrh – který se měl konat na Capri a během tří dnů shromáždit 60 až 70 velkých podniků, jakož i 300 až 350 MSP – nebyl nikdy ani z části uskutečněn.

60 Z toho vyplývá, že žalobkyně ztratila všechna práva na dotčenou finanční pomoc. Povinnost skutečného provedení projektu tvořila totiž hlavní závazek žalobkyně a byla tedy podmínkou přidělení pomoci Společenství (viz v tomto smyslu rozsudek Soudu ze dne 24. dubna 1996, Industrias Pesqueras Campos a další v. Komise, T-551/93 a T-231/94 až T-234/94, Recueil, s. II-247, bod 160). Částečné financování Komisí bylo přesně vzato možné jen za předpokladu dílčího uskutečnění projektu, například pokud by byl veletrh zorganizován na dobu kratší než tři dny nebo pro menší počet účastníků, než bylo předpokládáno žalobkyní. V každém případě se však veletrh musel skutečně konat.

61 Vzhledem k tomu, že dotčená finanční pomoc byla poskytnuta zvláště a výlučně na provedení kontraktačního veletrhu IBEX, a nikoliv na práce, které žalobkyně

považuje za obecně prospěšné, protože by jí podle jejích slov mohly „umožnit vyvodit vysoce poučné závěry o odvětví" (dopis ze dne 18. září 2000), nemohou být náklady vynaložené žalobkyní na tyto práce přičteny k tíži rozpočtu Společenství.

62 Z toho vyplývá, že výtka směřovaná Komisi, že neprávem odmítla uznat uznatelný charakter nákladů údajně vynaložených na přípravu dotčeného veletrhu, musí být zamítnuta jako nepodložená. Žalobkyně by totiž musela z důvodu naprostého neúspěchu svého projektu navrátit celkovou částku přijatých záloh i za předpokladu, že by tyto náklady byly uznány a že by Komise žalobkyni zaplatila druhou splátku dotace.

63 V každém případě Komise oprávněně odmítla vyplacení druhé splátky finanční podpory a potvrzení uznatelnosti nákladů, které žalobkyně zamýšlela vydat za účelem uskutečnění dotčeného projektu. Přestože totiž žalobkyní podepsané prohlášení příjemce uvádí pod bodem 3 výslovně, že platba této splátky závisí zejména na předložení předběžného stavu rozpočtu, „který osvědčí, že minimálně 50 % první splátky této podpory již bylo vydáno" („attesting that at least 50 % of the first instalment of this subsidy has already been spent"), žalobkyně se omezila na to, že předala Komisi prostý seznam nákladů údajně vynaložených v rámci projektu, aniž by „osvědčila" – předložením faktury a výpisu z účtu – že tyto náklady byly skutečně vydány, a to právě na uskutečnění dotčeného projektu.

64 Je třeba dodat, že dopisem ze dne 12. ledna 1999 – to znamená v době, kdy žalobkyně stále zamýšlela svůj projekt uskutečnit, i když k pozdějšímu datu než bylo původně předpokládáno – Komise upozornila žalobkyni na skutečnost, že musí předložit finanční zprávu, ve které přesně uvede stav nákladů ve vztahu ke schválenému rozpočtu. Za tímto účelem jí předala k vyplnění formulář, z něhož

vyplývá, že vyplacení druhé splátky, třetí splátky a zbývající částky poskytnuté podpory závisí na prokázání dovolávaných nákladů. Žalobkyně nevyplnila tento formulář a nezaslala ho zpět Komisi za účelem obdržení platby druhé splátky.

65 Na základě ustálené judikatury mají žadatelé a příjemci pomoci informační povinnost a povinnost spolupráce, která jim ukládá zajistit, aby Komise obdržela spolehlivé údaje, které ji nemohou uvést v omyl, jinak by kontrolní a důkazní systém, který byl zaveden za účelem přezkoumání splnění podmínek pro poskytnutí pomoci, nemohl řádně fungovat (rozsudek Soudu ze dne 17. října 2002, Astipesca v. Komise, T-180/00, Recueil, s. II-3985, bod 93 a výše uvedená judikatura).

66 Nemůže tedy být vyčítáno Komisi, že způsobila průtahy v provedení projektu a jeho konečný neúspěch, když odmítla prodloužit financování projektu za první splátku poskytnuté podpory. I když je pravdou, že žalobkyně již velmi brzy požádala Komisi o možnost odložit datum plánovaného veletrhu, z výše uvedené korespondence účastníků nicméně vyplývá (viz výše body 16 až 24), že Komise vždy reagovala konstruktivním způsobem na žádosti o změnu a na pozměněné verze projektu, které ji žalobkyně předložila. V důsledku toho, to nebyl postoj Komise, který zabránil žalobkyni najít vhodné datum pro plánovaný veletrh, toto datum v konkrétním případě uvést do souladu s jinými akcemi stejného druhu a splnit jedno z předběžných základních kritérií plánované výstavy, to znamená sdělení seznamu 60 až 70 objednatelů a 300 až 350 MSP přihlášených na dotčený veletrh. Kromě toho sama žalobkyně vysvětlila, že obtíže, na které narazil její projekt, jsou způsobeny specifickými překážkami v textilním odvětví (dopis ze dne 10. ledna 2000, viz výše bod 23) a nedostatkem odezvy u podniků v odvětví a upozornila, že toto odvětví prochází především strukturální krizí (třetí průběžná zpráva z října 1999). Jedná se tedy o okolnosti, které spadají výhradně pod odpovědnost žalobkyně jako sdružení působícího v textilním odvětví.

67 Za těchto okolností měla Komise plné právo zrušit celou poskytnutou finanční pomoc a žádat zpět vyplacenou zálohu poté, co konstatovala, že žalobkyní plánovaný kontraktační veletrh nebyl uskutečněn v zamýšlených termínech. V každém případě, při nedostatku spolehlivého osvědčení nákladů údajně vynaložených žalobkyní v rámci dotčeného projektu, Komise nebyla povinna uznat tyto náklady za byť i jen částečně uznatelné, a získat tak zpět jen část již vyplacené zálohy.

68 Z výše uvedeného tedy vyplývá, že napadené rozhodnutí musí být kvalifikováno za přiměřené ve vztahu k naprostému neúspěchu dotčeného projektu.

69 Z toho rovněž vyplývá, že žalobkyně, vědoma si toho, že její projekt neuspěl, nemohla oprávněně očekávat, že Komise nebude žádat zpět již vyplacenou zálohu, a to tím méně, že Komise opětovně uvědomila žalobkyni v průběhu jejich korespondence (viz výše body 17 až 19 a 27) o tom, že žalobkyně porušila zásadní povinnosti při realizaci projektu a že zejména neosvědčila uznatelný charakter nákladů údajně vynaložených za tímto účelem. Vznik legitimního očekávání ze strany žalobkyně byl tedy vyloučen.

70 Konečně na základě znění článku 24 nařízení č. 4253/88, vádeméka a prohlášení příjemce musela žalobkyně počítat s tím, že bude muset vrátit přijatou dotaci za předpokladu, že nebudou dodrženy podmínky jejího poskytnutí. S ohledem na tuto právní úpravu je tedy napadené rozhodnutí v souladu se zásadou právní jistoty.

71 V důsledku toho musí být žalobní důvody vycházející z porušení zásad proporcionality, ochrany legitimního očekávání a právní jistoty zamítnuty jako neopodstatněné.

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z nedostatku odůvodnění

72 Žalobkyně v podstatě uplatňuje, že napadené rozhodnutí jí neumožnilo pochopit, proč dokumenty, které poskytla během postupu před zahájením soudního řízení, zejména třetí verze průběžné zprávy ze dne 18. října 1999, jakož i žádosti o změnu projektu a protokoly o vynaložených nákladech, byly považovány za nedostatečné pro obdržení dotčené dotace.

73 V tomto ohledu je namístě připomenout, že podle ustálené judikatury musí odůvodnění individuálního rozhodnutí jasným a jednoznačným způsobem vyjádřit úvahy orgánu, který rozhodnutí vydal, takovým způsobem, aby umožnil dotčené osobě zjistit důvody přijatého opatření a příslušnému soudu vykonávat svou kontrolní pravomoc. Požadavek uvést přiměřené odůvodnění musí být posuzován v závislosti na okolnostech konkrétního případu. Není vyžadováno, aby odůvodnění uvádělo všechny relevantní právní a faktické skutečnosti, neboť otázka, zda odůvodnění splňuje všechny požadavky článku 253 ES, musí být posuzována nejen s ohledem na znění dotčeného právního aktu, ale i s ohledem na souvislost, ve které byl tento právní akt přijat (rozsudek Soudního dvora ze dne 2. dubna 1998, Komise v. Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, Recueil, s. I-1719, bod 63 a výše uvedená judikatura).

74 V projednávaném případě bylo napadené rozhodnutí odůvodněno neúspěchem projektu Euresprit, neschopností žalobkyně poskytnout seznam objednatelů a MSP účastnících se dotčeného veletrhu a neexistencí finanční zprávy v rámci průběžné zprávy. Navíc toto rozhodnutí odkázalo na korespondenci mezi Komisí a žalobkyní týkající se chybějících podkladů pro pokračování projektu (body 7 až 14, 21 a 22 napadeného rozhodnutí). S ohledem na tyto okolnosti se žalobkyně mohla plně seznámit s důvody, na základě kterých Komise přijala napadené rozhodnutí, a tyto případně zpochybnit, a Soud mohl platně vykonat svou kontrolu legality.

75 Žalobní důvod vycházející z nedostatku odůvodnění tedy nemůže být přijat.

76 Vzhledem k tomu, že žádný ze žalobních důvodů vznesených na podporu hlavního a podpůrného žalobního návrhu nebyl přijat, žaloba musí být jako celek zamítnuta jako neopodstatněná, aniž by bylo nutné přezkoumat námitky nepřípustnosti vznesené Komisí proti druhému bodu hlavního žalobního návrhu a proti podpůrnému žalobnímu návrhu.

K nákladům řízení

77 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu Soudu bude účastníku řízení, který byl ve sporu neúspěšný, uložena náhrada nákladů řízení, pokud účastník, který byl ve sporu úspěšný, náhradu nákladů ve svém návrhu požadoval. Vzhledem k tomu, že žalobkyně byla ve sporu neúspěšná, je namístě uložit jí náhradu nákladů řízení v souladu s návrhy Komise.

Z těchto důvodů

SOUD (druhý senát)

rozhodl takto:

1) Žaloba se zamítá.

2) Žalobkyně ponese své náklady, jakož i náklady vzniklé Komisi.

Pirrung Meij Forwood

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 14. září 2004.

Tajemník

H. Jung

Předseda

J. Pirrung